

Zima

(Karel Babánek)

Jednoho dne byla okna v pokoji pečlivě ucpána, obložena mechem a hliněná kamna, která krčila se skromně v koutě a která byla už docela přesvědčena o tom, že nikdy nerozpovídají se hovornými plameny, zadýchala se teplem a rozhovořila se. Poslední mouha, která žila v pokoji ještě od léta, živořila již jen, a malátná nějak jako bez života, držíc se sotva na nohou, pravila:

„Cítím, že se blíží konec. Nepřečkám už asi zimy...“

Přes noc rozkvetly na okně podivné ledné květy a lidé nějak spěšněji procházeli teď ulicemi města. A kamna v pokoji stala se teď nejlepším přítelem člověku.

Ale venku byla zima, chumelilo se a mráz vykouznil na oknech podivné, ledné květy. Ptáci, zmořeni zimou a hladem, přilétali do města, zkřehlí seděli na větvích stromů v parku a žebrali na mimojdoucích o trochu drobtů.

Byla to pestrá společnost; nouze svedla je všechny dohromady. Strnadi, sýkorky, kosi, brhlíci i hejlové; a vrabci jako vždy počínali si drze a jako obratní zloději. Cítili se tu doma, hleděli s patra na tu přivandrovalou chasu a cpali se, jako by týden nic nebyli jedli.

Brhlíci říkali: „Pamatujme na zlé časy!“ odnášeli semena, která jim přinášeli dobří lidé, zatloukali je do štěrbin kmenů a měli zásobárny po celé zahradě...

Tady ve městě nebylo tak zle. O nejnnutnější bylo postaráno; neboť vždy našel se nějaký dobrý člověk, který pamatoval na drobné žebráčky. A sýkorky sedaly na otevřenou dlaň svých živitelů a odnášely si svůj díl. Byly tím pověstné po celém městě. A mnozí ptáci jim zazlívali jejich důvěřivost. Ale ony říkaly: „Proč bychom tak nečinily? Člověka to baví a my se při tom najíme.“

Avšak venku, mimo město bylo hůře. Tam byla zima krutější a nedostávalo se toho nejnnutnějšího. Všude leželo vysoko sněhu, půda byla umrzlá a nebylo do čeho klovnout. Lidé chodili zachumlaní v kožichy, bořili se do sněhu a sníh hustě padal, neustále, jako by chtěl všechny cesty, nízké chaloupky i obyvatele jejich docela zasypati.

Ó, to bylo zle zvířátkům!

„Krá, krá, nepamatuje takové zimy,“ říkaly vrány a opouštěly lesy.

A když mrzlo až praštělo a sníh ztvrdnul v pevnou kůru a k půdě nebylo přístupu, odkládala zvěř svoji plachost, opouštěla samotu a blížila se k lidským stavením.

Na zasněžených kopcích seděl Mráz, stařec se sněhobílým vousem, který ledovým poutem spjal zemi i vody a tvářil se, jako by věčně chtěl kralovat v kraji.

Bylo smutno v zamlklých lesích, kde stromy skláněly k zemi sněhem obtížená větve, bylo smutno v zasněžených polích a mrtvo. Malé dědinky byly jako vymřelé; modravý kouř vlnil se mrazivým vzduchem nad polozapadlými ve sněhu chatami, a vůně chvojí praskajícího v kamnech táhla dědinou.

Ale po umrzlém sněhu silnice vesele zvonily rolničky saní a mládež sjíždějící na sáňkách s příkrého kopce byla přesvědčena, že nikdy není tak veselo na kopečku, jako v zimě.

„Jak dlouho to bude ještě trvati?“ říkali vrabci celí umounění, kteří sedali za komínem, aby se trochu zahřáli. Byli hladoví a měli dlouhou chvíli.

„Povídejme si něco,“ řekli, „čas nám spíš ujde,“ a čepejí se pokřikovali druh na druhu.

A poněvadž byla zima a oni byli hladoví, povídali si o tom, čeho si tak toužebně přáli a na co před tím byli myslili. Totiž o zašlém létě, hojnosti potravy, veselém a bezstarostném životě. To se jim velice líbilo a zapomněli při tom trochu na zimu i prázdné žaludky. Ale za

chvíli je to omrzelo. Neboť léto bylo už pryč a do jara bylo ještě daleko. Umlkli tedy a zima zdála se jim ještě krutější a žaludky prázdnější.

„Tamhle za stavením,“ vzpomněl po chvíli jeden, „postavily děti sněhuláka. Je to pyšný panák a rád se nechá obdivovat. Seděl jsem včera na jeho hlavě a ten panák byl tím velice uražen. Ptal jsem se ho, neví-li, kdy už přijde jaro? Ale nevěděl, co to je. Znal jenom ledové květy a stromy viděl jen holé. Byl docela spokojen. Sníh a led zdál se mu něčím tak podivuhodným a krásným a divil se, že by si mohl přátí někdo něco lepšího. Nu – hloupý panák! A povídal: „Hleď, jak jiskřím celý v bledých paprscích slunečních!...“

„Panák!“ řekli vrabci, a přemýšleli zase o tom, kdy už přijde jaro.

Ale všechno má svůj konec. Jednoho dne zavanul vlahý větřík, teplý paprsek sluneční sklouzl po ledové tváři sněhulákově, a ten s úžasem pozoroval, jak sníh mizí u jeho nohou.

„To už je asi jaro,“ myslil sněhulák. Cítil, jak to v něm jhne, a tušil blízký svůj konec. A slzy hojně splývaly po jeho tváři.

*Vybráno z knihy: Malé povídky
Osení, knihy mladých čtenářů, sv. 60
V Praze, Nakladatelství F. Topič, 1916*